

13. 6, 21, 15. 94, 21. MĀRK. P. 27, 5. Davon nom. abstr. °व n. vollständiger Ruin DAČAK. in BENF. Chr. 189, 4.

मूलाट und मूलाटी f. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41.

मूलाधार (मूल + आ°) n. (sc. चक्र) Bez. eines mystischen Kreises oberhalb der Geschlechtstheile PAÑKĀR. 1, 3, 70. 2, 8, 6. योनिशिम्भोपरि स्थानं मूलाधारस्य 12. ĀNANDALAH. 9 in HAEB. Anth. 247. Verz. d. Oxf. H. 88, b, 39. Nabel (nach dem Schol.) WEBER, RĪMAT. UP. 336, N. 2.

मूलाभ (मूल + आभा) n. Rettig RATNAM. 62.

मूलाभिधर्मशास्त्र n. das ursprüngliche (मूल) Abhidharmaçāstra Vie de HIUEN-THSANG 189. 211.

मूलायतन (मूल + आ°) n. der ursprüngliche Sitz RAĞH. 3, 36.

मूलाविद्याविनाशक (मूल - अ - वि°) adj. wohl die Unwissenheit im Grunde vernichtend PAÑKĀR. 4, 3, 54.

मूलाशिन (मूल + आ°) adj. von Wurzeln sich nährend Spr. 4603.

मूलाक (मूल + आक) n. Rettig RĀĠAN. im ÇKDR.

मूलिक (von मूल) gaṇa पुरोहितादि zu P. 5, 1, 128. adj. 1) von Wurzeln lebend, m. ein Asket ÇABDĀRTHAK. bei WILSON. — 2) ursprünglich: दृश मूलिकार्थः TATTVAŚ. 43. Verz. d. B. H. No. 636. — Vgl. मौलिक, मौलिक्य.

मूलिन् (wie eben) 1) adj. a) eine Wurzel habend, Wurzelgewächs (im Unterschied von Knollengewächs) SUÇR. 2, 172, 1. श्रोषधि ÇAT. Br. 2, 3, 4, 10. Vgl. फल°. — b) = मूलकृत् AV. 5, 31, 12. — 2) m. Pflanze, Baum ÇABDĀK. im ÇKDR.

मूलीकर्मन् n. = मूलकर्मन् HALĀS. 4, 31.

मूलैर् UNĀDIS. 1, 62. m. König UśóVAL. = जटा Siddh. K. Nardostachys Jatamansi (जटामीसी, जटा) Dec. WILSON.

मूलाच्छेद् (मूल + उ°) m. vollständiges Zugrunderichten PAÑKĀT. ed. ORU. 56, 24.

मूलात्खात (मूल + उ°) 1) adj. mit der Wurzel ausgegraben, vollständig zu Grunde gerichtet: तत्सर्वथा मूलात्खाता वयं विनष्टाः स्मः PAÑKĀT. 187, 18. — 2) n. das Ausgraben von Wurzeln MĀRK. P. 51, 19.

मूलाषधि (मूल + आ°) f. eine best. Pflanze R. 4, 41, 56.

मूल्य (von मूल) 1) adj. oxyt. gana बलादि zu P. 4, 2, 80. an der Wurzel befindlich Schol. zu KĀTJ. ÇR. 1010, 16 (vgl. मौल्य). parox. zum Ausreißen mit der Wurzel geeignet P. 4, 4, 88. = मूलनानाम्यम् und मूलेन समः 91. — 2) n. a) Preis, Werth einer Sache (am Ende eines adj. comp. f. आ) AK. 2, 9, 80. 3, 4, 28. H. 868. an. 2, 377 (lies वन्न st. वन्न). MED. j. 45 (lies वन्न st. प्रन्न). HALĀS. 5, 49. M. 8, 144. 289. 322. 329. 9, 100. JĀĠĀ. 2, 226. MBH. 13, 2672. fgg. VARĀH. BRH. S. 50, 6. 80, 12. 16. 81, 9. 11. fgg. 82, 8. fgg. BRH. 27, 19. KATHĀS. 37, 154. 61, 6. काचमूलेन विक्रीता कृत् चित्तामणिर्मया Spr. 937. प्राणपरित्यागमूलेन 2490. क्रियता मूलेनैतत्पुस्तके गृहीतम् PAÑKĀT. 127, 12. Schol. zu NAISH. 22, 52. कीन° ein niedriger Preis JĀĠĀ. 2, 168. क्रय° Einkaufspreis RĀĠA-TAR. 5, 167. das einfache मूल्य in ders. Bed. P. 5, 1, 47. Sch. बहुस्वर्णालन° adj. KATHĀS. 22, 97. °विवर्जितः keinen Preis habend, unschätzbar Spr. 3564. अल्प° einen geringen Werth habend SĀH. D. 60, 9. कृत° dessen Werth bestimmt ist, geschätzt JĀĠĀ. 2, 63. अ° unschätzbar PAÑKĀR. 1, 4, 27. 7, 46. 59. 11, 24. 2. 4. 21. दातुमर्कसि मूलेन मुत्तम् so v. a. für einen bestimmten Preis

V. Theil.

abtreten, verkaufen R. 1, 61, 14 (63, 16 GORR.). KATHĀS. 43, 80. तच्च दीनारलक्षणे मूलेन वणिज्ञो मया दत्तम् 57, 10. द्वा किञ्चिमूलेन काञ्चनम् । कस्यापि वणिज्ञो गेहे दिने तस्मिन्नुवास सा ॥ etwas Gold als Bezahlung dafür gebend 29, 100. दत्तभोजन° für das Essen bezahlend 71. 264. मार्गति स्म च मूलेन तान्त्वस्त्रसक्तितान्क्यान् suchte für Geldeswerth zu erstehen 43, 79. मूलेनाप्रसक्त्य मया गृहीतं रत्नमापयो so v. a. gekauft 57, 16. 20. मूल्यात्पञ्चसकृन्नी तु नीता तेन 16. — b) Lohn, Bezahlung für geleistete Dienste AK. 2, 10, 39. H. 362. H. an. (lies वेतन st. चेतन). MED. HALĀS. 4, 43. मूलेन यः कर्म करोति स भूतकः MIT. 207, 16. RĀĠA-TAR. 5, 171. fg. KATHĀS. 12, 139. 57, 121. — c) Verdienst, was man sich erwirbt PAÑKĀT. 231, 18. fg. — d) = मूल Kapital KATHĀS. 6, 34. 19, 20. — Vgl. डूमूल्य, बहु° (in der Bed. kostbar auch VER. in LA. [II] 2, 20), भाण्ड°, मकृ°.

मूल्यकरण (मूल्य + क°) n. das Verwerthen, in-Geld-Umsetzen: शवानाम् MĀRK. P. 8, 169.

मूलाखान m. N. pr. eines Chan's Verz. d. Oxf. H. 193, a, N. 1. मूर्काखान v. l.

1. मूष्, मूषति = 1. मुष् Dhātup. 17, 25. मूषित = मुषित AK. 3, 2, 37. H. 1483.

2. मूष् (von 1. मुष् Maus NAIGH. 4, 1. Nir. 4, 5. मूषो न शिष्वा व्यदन्ति माधयः RV. 4, 103, 8.

मूष् m. f. (आ) AK. 3, 6, 5, 38. 1) m. (von 1. मुष् Ratte, Maus ÇABDAR. im ÇKDR. °राज PAÑKĀT. 190, 21. मूषा f. ÇABDAR. मूषी Ratte RĀĠAN. im ÇKDR.; vgl. गन्धमूषी. — 2) f. आ a) Schmelztiigel AK. 2, 10, 33. H. 908. SUÇR. 2, 355, 15. MĀRK. P. 14, 76. KULL. zu M. 6, 71. मूषोत्पादन Verz. d. Oxf. H. 321, a, No. 761. Nach ÇABDAR. im ÇKDR. auch m., nach BHAR. zu AK. auch मूषी. — b) Lipeocercis serrata Trin. ÇABDĀK. im ÇKDR. — c) = गवातं rundes Fenster, Luftloch LĪLĀV. im ÇKDR.

मूषक (von 1. मूष्) 1) m. a) Dieb BHĀG. P. 5, 14, 5. Verz. d. Oxf. H. 339, b, 26 (मुषक v. l.). — b) Ratte, Maus H. 1300. HALĀS. 2, 80. JĀĠĀ. 3, 214. R. 2, 33, 19. KĀM. NĪTIS. 13, 63. Spr. 89. 1042. VARĀH. BRH. S. 48. 16. 53, 123. 54, 20. 71, 7. 86, 65. 95, 4. 97, 12. KATHĀS. 33, 107. 61, 66. fgg. 62. 132. fg. 65, 159. fg. Verz. d. B. H. 278, 8 v. u. PAÑKĀT. 211, 13. °नयन adj. VARĀH. BRH. S. 61, 2. मूषकाञ्जलि Spr. 3269. निर्मूषक frei von Mäusen KATHĀS. 43, 30. Die v. l. häufig मूषिक. Vgl. मकृ°. — c) pl. N. pr. eines Volkes MBH. 6, 366. 371 (VP. 192. fg.). — d) ein best. Metrum Ind. St. 8, 408, N. 2. — 2) f. मूषिका a) Ratte, Maus NIR. 4, 5. gaṇa अज्ञादि zu P. 4, 1, 4. TRIK. 2, 5, 10. HĀR. 267 (wo भवेदीनां zu lesen ist). ÇABDAR. im ÇKDR. VS. 24, 36. MBH. 1, 5573. SUÇR. 2, 123, 6. Spr. 2232. das Weibchen KATHĀS. 62, 125. 135. PAÑKĀT. 190, 22. Vgl. प्रति°, बाल°, मौषिकि. — b) eine Blutegelspecies SUÇR. 1, 40, 20. — c) Salvinia cucullata Roxb. RATNAM. 36. — d) = मूषा Schmelztiigel RAMĀN. zu AK. ÇKDR. — 3) f. मूषका Ratte, Maus ÇABDAR. im ÇKDR.

मूषककर्णिका (von मू° Maus + कर्ण) f. Salvinia cucullata Roxb. ÇĀRĀṆG. SĀBH. 2, 2, 46. °कर्णी f. RĀĠAN. im ÇKDR.

मूषकमारी (मू° + मा°) f. dass. RĀĠAN. im ÇKDR.

मूषकाद् (मूषक + अद्) m. Mäusefresser, N. pr. eines Schlangendämons MBH. 1, 1557. — Vgl. मूषिकाद्.